

Oversikt over hendelser

Wergelandsenteret ble stiftet av Stortinget og Europarådet i 2008, og har fått støtte siden 2008. Raftostiftelsen har fått statlig støtte til Raftosenteret siden 2011.

De to sentrene sender årlige søknader om støtte, og rapporterer årlig på midlene.

2016

Wergelandsenteret (EWC), Utøya AS og 22. juli-senteret har i felleskap siden 2016 drevet et nasjonalt læringstilbud om «22. juli og demokratisk medborgerskap» tilknyttet minne- og læringsstedene i Regjeringskvartalet og på Utøya. Målet med læringstilbudet er at skoleelever fra hele Norge får mulighet til å lære om terrorangrepene 22. juli 2011, og hvordan de som aktive deltakere i demokratiske samfunn kan motvirke anti-demokratiske krefter og voldelige ekstremisme.

2017

Prosjektet «22. juli og demokratisk medborgerskap» fikk første gang statlig støtte, fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) via 22. juli-senteret, som den gangen var et rent informasjonssenter under DSS.

2018

Prosjektet «22. juli og demokratisk medborgerskap» fikk støtte fra KMD, og støtten ble styrket over Kunnskapsdepartementets budsjett i revidert budsjett, jf. [Prop. 85 S \(2017–2018\) \(regjeringen.no\)](#)

2019

I budsjettet for 2019 gir Kunnskapsdepartementet (KD) et tilskudd på 3 mill. kroner til Wergelandsenteret til drift av det nasjonale læringstilbudet om 22. juli og demokratisk medborgerskap, der samarbeidet med Utøya AS er omtalt jf. [Prop. 1 S \(2018–2019\) \(regjeringen.no\)](#).

2020

I budsjettet for 2020 øker Kunnskapsdepartementet støtten og gir EWC et tilskudd på 5 mill. kroner til drift av det nasjonale læringstilbudet om 22. juli og demokratisk medborgerskap, der samarbeidet med Utøya AS er omtalt, jf. [Prop. 1 S \(2019–2020\) \(regjeringen.no\)](#)

2021

I budsjettet for 2021 gir Kunnskapsdepartementet EWC et tilskudd på 5 mill. kroner til drift av det nasjonale læringstilbudet om 22. juli og demokratisk medborgerskap, der samarbeidet med Utøya AS er omtalt jf. [Prop 1 S \(2020–2021\) \(regjeringen.no\)](#)

12.03.2021: Frode Elgesem blir utnevnt som ny styreleder i Raftostiftelsen: [Frode Elgesem ny styreleder i Raftostiftelsen](#). Staten har ingen rolle ved oppnevning av styre for Raftostiftelsen.

26.03.2021: Wergelandsenteret sendte budsjettsøknad på 6,25 mill. kr til «22.juli og demokratisk medborgerskap» til statsbudsjettet for 2022.

09.04.2021: Budsjettinnspill fra Raftostiftelsen til KD om bla. økt driftsstøtte og om støtte til forprosjekt «Prosjektering av utvidelse og oppgradering av Raftohuset».

Oktober 2021: Statsbudsjett for 2022 legges frem fra regjeringen Solberg, inkl. videreføring av støtte til prosjektet «22. juli og demokratisk medborgerskap» der samarbeidet med Utøya AS er omtalt, og økning i driftsstøtte til Raftostiftelsen, men ikke midler til prosjektering av nytt bygg, jf. [Prop 1 S \(2021–2022\) \(regjeringen.no\)](#).

14.10.2021: Regjeringen Støre tiltrer.

18.10.2021: Invitasjon fra Raftosenteret til statsråden om møte om byggeprosjektet. KD avslår invitasjonen 10.11.2021.

Ultimo oktober: Dialog mellom statsråd Brenna og departementsråd i Kunnskapsdepartementet om ulike saker knyttet til habilitet, der Brenna nevner Frode Elgesem som en god venn.

8.11.2021: Ingen endringer på saker som gjelder Raftostiftelsen eller det berørte demokratiprojektet i tilleggsnummer fra regjeringen Støre. jf. [Prop. 1 S Tillegg 1 \(2021–2022\) \(regjeringen.no\)](#)

Desember 2021: Ifm. budsjettforliket på Stortinget blir det besluttet å tildele 3 mill. kr. til prosjektering av nytt bygg ved Raftosenteret, jf. [Innst. 12 S \(2021-2022\) - stortinget.no](#).

2022

14.02.2022: Felles møte mellom statsråd Tonje Brenna og direktørene ved de syv freds- og menneskerettighetssentrene, der senterne orienterte om sitt arbeid, og kommenterte regjeringsplattformens ambisjoner knyttet til menneskerettigheter, rasisme og ekstremisme

21.03.2022: Statsråd Tonje Brennans habilitet ble vurdert ifm. Støttegruppen etter 22. juli fordi hun er medlem av støttegruppen.

01.04.2022: Wergelandsenteret sender årlig søknad, inkludert økt driftsstøtte og støtte til prosjektet «22. juli og demokratisk medborgerskap» i statsbudsjettet for 2023 på 6,5 mill. kr.

26.04.2022: Raftostiftelsen sender søknad om driftstilskudd for 2023.

16.08.2022: Elgesem tar kontakt på SMS med statsråd Brenna under Arendalsuka. De avtaler å drikke kaffe sammen med daglig leder i Raftosenteret, Jostein Hole Kobbeltvedt.

Oktober 2022: I budsjettet for 2023 videreføres driftsstøtten til freds- og menneskerettighetssentrene inkl. Raftosenteret på samme nivå som i 2022. Støtten til prosjektet 22. juli og demokratisk medborgerskap videreføres også uendret, der samarbeidet med Utøya AS er omtalt jf. [Prop. 1 S \(2022–2023\) \(regjeringen.no\)](#), og [Innstilling \(stortinget.no\)](#)

22.11.2022: Seminar mellom statsråd Tonje Brenna og freds- og menneskerettighetssentrene om deres arbeid i sektoren.

2023

03.03.2023: SMS fra Frode Elgesem til statsråd Tonje Brenna om søknad fra Raftostiftelsen, der han er styreleder, og han skriver *«Kjære Tonje! Gratulerer med super opptreden både i Politisk kvarter og andre kanaler. Sterk medvind for tiden! Veldig riktig, fortjent og bra! Jeg vil bare minne deg om (og du vet det kanskje allerede) at det er en del kontakt mellom dine folk i KD og Rafto-stiftelsen for tiden i saken om mulig bevilgning til nytt Rafto-bygg i Bergen. Det er uansett ikke noe i veien for at ditt dept utreder saken, men jeg antar at det blir politisk nivå på et tidspunkt. Saken er selvfølgelig veldig viktig for Rafto, men jeg er ikke helt sikker på hvordan en habilitetsvurdering vil falle ut. Jeg vil bare at du er klar over dette i god tid slik at det kan håndteres ryddig fra alle sider - og slik at saker ikke skaper noen problemer for deg. God helg! Frode»*

04.03.2023 SMS fra statsråd Brenna til Frode Elgesem der hun skriver: *«Jeg skal selvsagt sjekke at alt er i orden. Fint at du er ryddig!»*

13.03.2023 Notat fra fagavdeling med forslag til navn på styremedlemmer til Wergelandsenteret sendes til politisk ledelse. Frode Elgesem blir hverken foreslått eller vurdert av embetsverket i notatet.

24.03 2023: Budsjettinnspill fra Raftosenteret med søknad på 85 mill. kroner om utvidelse og oppgradering av Raftohuset. Søknaden ligger til behandling i KD, og er ikke pr. dd. forelagt politisk ledelse. Søknaden er i ettertid supplert med ytterligere informasjon i dialog mellom senteret og embetsverket.

27.03.2023: Statsråd Tonje Brenna besøker Utøya i forbindelse med en konferanse om skolens rolle og ansvar i forebygging av ekstremisme, der også representanter for Wergelandsenteret, 22. juli-senteret, Raftosenteret og Utøya AS deltar.

30.03.2023: SMS korrespondanse mellom statssekretær Sindre Lysø og Frode Elgesem om styrevervet i Wergelandsenteret. De snakker også sammen på telefon.

31.03.2023: Wergelandsenteret sender årlig søknad, inkludert økt driftsstøtte og økt støtte til prosjektet «22. juli og demokratisk medborgerskap» i statsbudsjettet for 2024 på 6,5 mill. kr.

10.04.2023: Statssekretær Sindre Lysø ber 20. mars om støtte fra embetsverket til å vurdere sin habilitet overfor Utøya AS og Støttegruppen for 22. juli. Han mottar vurderingen 10. april. For Utøya AS blir habiliteten vurdert på bakgrunn av hans tidligere rolle som styremedlem i Utøya AS og bekjentskap med daglig leder. For støttegruppa blir den vurdert på bakgrunn av hans medlemskap og tidligere rolle som styremedlem i støttegruppa. Vurderingen er at han ikke er inhabil i saker som berører Utøya AS eller støttegruppa på bakgrunn av disse forholdene.

13.04.2023: Statsråd Tonje Brenna beslutter å oppnevne Frode Elgesem til styret i Wergelandsenteret.

25.04.2023: Statssekretær Lysø ber om en oversikt over tildelinger, søknader og prosjekter som freds- og menneskerettighetssentrene har kommet med.

25.04.2023: Lysø ber på bakgrunn av habilitetsvurderingen i notatet av 10.04.2023 om en tilleggsvurdering av saker knyttet til Utøya AS, på grunnlag av sine vennskap med flere personer i AUF-ledelsen og at AUF er eier av Utøya AS.

28.04.2023: Raftostiftelsen sender årlig søknad om driftstilskudd for 2024.

28.04.2023: Invitasjon fra Raftosenteret til statsråden om møte om byggeprosjektet som [24.05.2023] avslås av departementet.

02.05.2023: Frode Elgesem oppnevnes av Kunnskapsdepartementet som styremedlem i Wergelandsenteret.

04.05.2023: Statssekretær Sindre Lysø mottar en tilleggsvurdering av sin habilitet i saker som berører Utøya AS, på bakgrunn av sine vennskap med flere personer i AUF-ledelsen. Vurderingen er at han på grunnlag av dette er inhabil i saker som gjelder økonomisk støtte til Utøya AS.

16.05.2023: Statsråden ber om en habilitetsvurdering av sin relasjon til styremedlemmer i Utøya AS.

31.05.2023: Statsråden mottar en habilitetsvurdering knyttet til saker som berører Utøya AS. Vurderingen er at statsråd Tonje Brenna er inhabil i saker om økonomisk støtte til Utøya AS på grunn av vennskap med tre personer i styret i Utøya AS.

31.05.2023 Statsråden slutter seg til habilitetsvurderingen om at hun er inhabil overfor tre styremedlemmer i Utøya AS.

06.06.2023 KD anmoder SMK om settestatsråd saker som gjelder støtte til Utøya AS.

12.06.2023: Statsråden ber om en habilitetsvurdering av sin relasjon til Frode Elgesem.

14.06.2023: Statsråden mottar en tilleggsvurdering av konsekvensene av sin inhabilitet overfor de tre styremedlemmene i Utøya AS, blant annet for prosjektet «22. juli og demokratisk medborgerskap». Vurderingen er at samarbeidet mellom Wergelandsenteret og Utøya AS er så tett i dette prosjektet at statsråd Tonje Brenna på grunn av sin inhabilitet overfor Utøyas AS ikke kan ta stilling til saker knyttet til skoleprosjektet «22. juli og demokratisk medborgerskap».

14.06.2023: Statsråden mottar en habilitetsvurdering på bakgrunn av hennes relasjon til Frode Elgesem. Kunnskapsdepartementets vurdering er at statsråd Tonje Brenna er habil overfor Elgesem.

16.06.2023: Statsråden vurderer sin habilitet overfor Frode Elgesem. Hennes vurdering er at hun er inhabil overfor Elgesem. Bakgrunnen for dette er at de jobbet tett sammen etter terroren 22. juli, og at håndteringen over tid av noe så traumatisk som et terrorangrep har skapt et slikt bånd at hun er inhabil overfor Elgesem.

18.06.2023: Samtale mellom statsråd Brenna og statsministeren om saken.

20.06.2023: Kongen i statsråd oppnevner settestatsråd.